

NACIONĀLĀ ELEKTRONISKO PLAŠSAZIŅAS LĪDZEKĻU PADOME

2020

DARBĪBAS PĀRSKATS

Saturs

- 1** Nacionālās elektronisko plašsaziņas līdzekļu padomes (turpmāk – NEPLP) darbība skaitļos
- 2** NEPLP funkcijas, misija, darbības virzieni
- 4** NEPLP sastāvs 2020. gadā
- 6** NEPLP darbība pārskata gadā
- 7** NEPLP dalība normatīvo aktu pilnveides procesā 2020. gadā
- 11** Monitoringa departamenta 2020. gadā paveiktais
- 13** NEPLP kā LR un LTV kapitāla daļu turētājs 2020.gadā
- 15** Sabiedriskā pasūtījuma īstenošana komerciālajos elektroniskajos plašsaziņas līdzekļos 2020.gadā
- 17** Būtiskākie 2020.gada notikumi
- 26** Veiktie pasākumi Covid-19 ārkārtējās situācijas laikā
- 29** Covid-19 krīzes laika atbalsts
- 30** Starptautiskā sadarbība
- 31** NEPLP sekretariāta darbinieki

2020. gads skaitļos

6

izsludināti
konkursi uz
brīvajām radio
frekvencēm

7

Latvijā aizliegtas
izplatīt RT (iepriekš
zināms kā Russia
Today) grupas
programmas, ievērojot
Eiropas Savienības
(ES) Padomes
noteiktās sankcijas

12

izsniegtas apraides
atļaujas
(9 televīzijas
programmu apraidei,
3 radio programmu
apraidei)

21

izdarīts grozījums
aprāides atļaujās
un darbības
pamatnosacījumos

1

reģistrēts
pakalpojuma pēc
pieprasījuma
paziņojums

6

iekļautas
programmas Latvijas
retranslējamo audio
un audiovizuālo
programmu sarakstā

7

ierobežota
televīzijas
programmu
izplatīšana

3

pieņemti lēmumi
par valsts nodevas
samaksas
sadalījumiem

442

NEPLP pieņemti
lēmumi

10

anulētas televīzijas
aprāides atļaujas

2

anulētas
retranslācijas
atļaujas

117

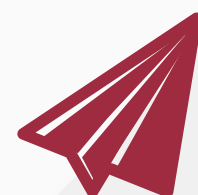
notika NEPLP
sēdes

NEPLP funkcijas, darbības virzieni

Nacionālā elektronisko plašsaziņas līdzekļu padome ir neatkarīga pilntiesīga autonoma institūcija, kas atbilstoši savai kompetencei pārstāv sabiedrības intereses elektronisko plašsaziņas līdzekļu (turpmāk arī – EPL) jomā, uzrauga, lai to darbībā tiktu ievērota Latvijas Republikas Satversme, Elektronisko plašsaziņas līdzekļu likums (turpmāk arī – EPLL) un citi normatīvie akti. NEPLP ir atvasināta publiska persona. Eiropas Parlamenta un Padomes 2010.gada 10.marta direktīvas 2010/13/ES un Eiropas Parlamenta un Padomes 2018.gada 14.novembra direktīvas (ES) 2018/1808, ar ko, ņemot vērā mainīgos tirgus apstākļus, groza direktīvu 2010/13/ES par to, lai koordinētu dažus dalībvalstu normatīvajos un administratīvajos aktos paredzētus noteikumus par audiovizuālo mediju pakalpojumu sniegšanu (Audiovizuālo mediju pakalpojumu direktīva), izpratnē NEPLP ir neatkarīgs regulators.

NEPLP darbību reglamentē Elektronisko plašsaziņas līdzekļu likums, Elektronisko plašsaziņas līdzekļu nozares attīstības nacionālā stratēģija, NEPLP Reglaments un citi NEPLP iekšējie normatīvie akti, kurus apstiprinājusi NEPLP. Līdz Sabiedrisko elektronisko plašsaziņas līdzekļu padomes (turpmāk arī – SEPLP) izveidei pilnā sastāvā NEPLP darbību reglamentē arī Sabiedrisko elektronisko plašsaziņas līdzekļu un to pārvaldības likums.

NEPLP rūpējas par nacionālajām interesēm atbilstošu programmu politiku, veic nozares regulatora funkcijas atbilstoši normatīvajos aktos noteiktajam pilnvarojumam, īsteno uzraudzības iestādes funkcijas Informācijas sabiedrības pakalpojumu likuma izpratnē. 2020.gadā NEPLP vēl pildīja sabiedrisko raidorganizāciju VSIA “Latvijas Televīzija” (turpmāk arī – LTV) un VSIA “Latvijas Radio” (turpmāk arī – LR) valsts kapitāla daļu turētāja un dalībnieku sapulces funkcijas, nodrošinot sabiedriskā pasūtījuma izstrādi sabiedriskajiem un komerciālajiem EPL, kā arī veica sabiedriskā pasūtījuma izpildes pārraudzību. Saskaņā ar Sabiedrisko elektronisko plašsaziņas līdzekļu un to pārvaldības likumu LTV un LR kapitāla daļu turētāja un dalībnieku sapulces funkcijas, kā arī sabiedriskā pasūtījuma izstrādes uzraudzības pienākums ir Sabiedrisko elektronisko plašsaziņas līdzekļu padomes kompetencē (pēc tās izveides pilnā sastāvā).

NEPLP misija, darbības virzieni

NEPLP misija ir attīstīt, atbalstīt un uzraudzīt elektronisko plašsaziņas līdzekļu nozari Latvijā, radot priekšnoteikumus EPL, to sniegto pakalpojumu un atspoguļoto viedokļu daudzveidībai, atbilstoši sabiedrības dažādo grupu interesēm un vajadzībām, veicināt konkurenci nozares tirgū, sabiedriski nozīmīga, kvalitatīva satura veidošanu, saglabāšanu un pieejamību.

NEPLP aktīvi līdzdarbojas tādās ES dalībvalstu un starptautiskajās regulatoru sadarbības institūcijās kā ERGA un EPRA, kā arī sadarbojas ar EBU sabiedrisko mediju darbības un attīstības jomā.

NEPLP arī ir līdzdarbojusies UNESCO Latvijas Nacionālās komisijas Asamblejā, konsultatīvajā padomē "Izglītība visiem", Diasporas konsultatīvajā padomē, XII Latvijas skolu jaunatnes dziesmu un deju svētku Rīcības komitejā, Latvijas valsts simtgades Rīcības komitejā, Sabiedrības integrācijas fonda (SIF) projektu iesniegumu vērtēšanas komisijā, Latvijas Filmu padomē, Satiksmes ministrijas organizētajā darba grupā par maksas televīzijas pakalpojuma nodrošināšanu zemes apraidē un 1991.gada barikāžu 30 gadu atceres pasākumu organizēšanai darba grupā.

NEPLP vērtības

Neatkarība -

darbojamies kā neatkarīgs regulators, kas pakļauts likumam un tiesībām.

Profesionalitāte -

darba pienākumu izpildi balstām zināšanās, pieredzē, pierādījumos un pētījumos.

Atbildīgums -

par Latvijas informatīvās telpas ilgtspēju, pārvaldību un resursiem.

Atvērtība -

esam atvērti sadarbībai, radošām inovācijām un idejām, sadarbojamies ar nozari, sabiedrību, institūcijām, starptautiskām organizācijām un ekspertiem.

Taisnīgums -

esam taisnīgi normatīvo aktu piemērošanā, procedūrās, lēmumos un saskarsmē.

NEPLP sastāvs 2020. gadā

NEPLP sastāvā ir pieci locekļi, kurus uz pieciem gadiem ievēlē Saeima. NEPLP darbības nodrošināšanai ir izveidots sekretariāts.

NEPLP priekšsēdētājs ir Ivars Āboliņš, viņa vietniece – Aurēlija Ieva Druvieta, NEPLP locekļi ir Patriks Grīva, Ieva Kalderaуска (no 2020.gada 13.februāra) un Jānis Eglītis (no 2020.gada 13.februāra).

Ivars Āboliņš pārrauga NEPLP darbību kopumā un īsteno ar informatīvas telpas aizsardzību saistītu jautājumu pārraudzību, kā arī ir līdzatbildīgs komerciālo vietējo, reģionālo, nacionālo un pārrobežu audio elektronisko plašsaziņas līdzekļu (komerciālo, nekomerciālo radio) jomas pārraudzībā un VSIA “Latvijas Televīzija” un VSIA “Latvijas Radio” jomas pārraudzībā.

Aurēlija Ieva Druvieta īsteno starptautiskās sadarbības jomas pārraudzību, kā arī ar medijpratības attīstības saistītu jautājumu pārraudzību un ir līdzatbildīga VSIA “Latvijas Televīzija” un “VSIA “Latvijas Radio” jomas pārraudzībā un komerciālo vietējo, reģionālo, nacionālo, pārrobežu audiovizuālo elektronisko plašsaziņas līdzekļu (komerciālo, nekomerciālo televīziju) jomas pārraudzībā.

Patriks Grīva veic komerciālo vietējo, reģionālo, nacionālo un pārrobežu audio un audiovizuālo elektronisko plašsaziņas līdzekļu (komerciālo, nekomerciālo radio un televīziju) jomas pārraudzību, kā arī ir līdzatbildīgs ar informatīvas telpas aizsardzību saistītu jautājumu pārraudzībā un VSIA “Latvijas Televīzija” un VSIA “Latvijas Radio” jomas pārraudzībā.

NEPLP sastāvs 2020. gadā

Ieva Kalderauska īsteno VSIA “Latvijas Televīzija” jomas pārraudzību un pakalpojuma pēc pieprasījuma jomas pārraudzību, kā arī ir līdzatbildīga VSIA “Latvijas Radio” jomas pārraudzībā, VSIA “Latvijas Televīzija” un VSIA “Latvijas Radio” kopprojektu, t.sk. LSM.lv, pārraudzībā un vietējā satura veidošanas un izplatīšanas veicināšanas pārraudzībā.

Jānis Eglītis īsteno VSIA “Latvijas Radio” pārraudzību, VSIA “Latvijas Televīzija” un VSIA “Latvijas Radio” kopprojektu, t.sk. LSM.lv, pārraudzību un vietējā satura veidošanas un izplatīšanas veicināšanas pārraudzību, kā arī ir līdzatbildīgs VSIA “Latvijas Televīzija” jomas pārraudzībā un komerciālo vietējo, reģionālo, nacionālo, pārrobežu audiovizuālo elektronisko plašsaziņas līdzekļu (komerciālo, nekomerciālo televīziju) jomas pārraudzībā.

NEPLP kopā īsteno:

starpinstitucionālo
sadarbību

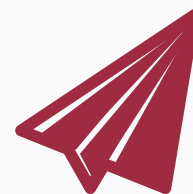

grozījumu projektu izstrādi
normatīvajos aktos, kas
skar elektronisko
plašsaziņas
līdzekļu darbību

elektronisko plašsaziņas
līdzekļu, kas sniedz
televīzijas programmu
izplatīšanas
pakalpojumus, pārraudzību

NEPLP darbība pārskata gadā

NEPLP funkciju veikšanai, sabiedriskā pasūtījuma nodrošināšanai, tostarp sabiedriskajos elektroniskajos plašsaziņas līdzekļos LR un LTV, 2020.gadā nepieciešamais finansējums tika piešķirts no valsts budžeta. Budžeta resoram 47. "Radio un televīzija" saskaņā ar ikgadējo valsts budžeta likumu kopējais apstiprinātais gada plāns bija 33 842 293 euro, tajā skaitā papildus tika piešķirti līdzekļi 10 843 961 euro apmērā, tostarp lai īstenotu sabiedrisko mediju iziešanu no reklāmas tirgus, un no valsts budžeta programmas "Līdzekļi neparedzētiem gadījumiem", lai LTV vajadzībām iegādātos programmu izlaides kompleksu (PIK), kā arī lai nodrošinātu iespējami plašu Latvijas iedzīvotāju apziņošanu un efektīvu sabiedrības informēšanu un izglītošanu par aktualitātēm saistībā ar Covid-19 šādās programmās, kā arī (apakšprogrammās):

budžeta programmā "Latvijas Radio programmu veidošana un izplatīšana", kuras izpildītājs ir LR, sabiedriskā pasūtījuma programmu veidošanai un izplatīšanai tika piešķirts finansējums 9 856 891 euro apmērā, tajā skaitā papildus tika piešķirts finansējums 2 189 298 euro apmērā, tajā skaitā no valsts budžeta programmas "Līdzekļi neparedzētiem gadījumiem" LR tika piešķirts papildu finansējums 68 446 euro apmērā;

budžeta programmā "Komerčiālās televīzijas un radio", kuras izpildītāji ir komerciālie elektroniskie plašsaziņas līdzekļi, sabiedriskā pasūtījuma raidījumu izveidošanai un pārraidīšanai tika piešķirts finansējums 2 203 403 euro apmērā, tajā skaitā no valsts budžeta programmas "Līdzekļi neparedzētiem gadījumiem" papildus tika piešķirts finansējums 1 163 832 euro apmērā;

budžeta programmā "Televīzija" apakšprogrammā "Latvijas Televīzijas programmu veidošana un izplatīšana", kuras izpildītājs ir LTV, tika piešķirts finansējums 19 190 237 euro apmērā, tajā skaitā papildus tika piešķirts finansējums 6 572 982 euro apmērā, tajā skaitā no valsts budžeta programmas "Līdzekļi neparedzētiem gadījumiem" LTV papildus tika piešķirts finansējums 2 193 834 euro apmērā;

budžeta programmā 01.00.00 "Nozares vadība", kuras izpildītājs ir NEPLP, 2020.gadā tika piešķirts finansējums 834 606 euro apmērā, tajā skaitā no valsts budžeta programmas "Līdzekļi neparedzētiem gadījumiem" papildus tika piešķirts finansējums 4 705 euro apmērā. NEPLP valsts dotācijas līdzekļus un pašu ieņēmumus izmantoja, lai nodrošinātu EPLL un citos tiesību aktos noteikto funkciju izpildi.

NEPLP dalība normatīvo aktu pilnveides procesā 2020. gadā

Dalība nozari regulējošo ārējo normatīvo aktu pilnveides procesā:

NEPLP sagatavotie grozījumi 2018.gada 9.janvāra Ministru kabineta noteikumos Nr.24 "Noteikumi par valsts nodevu apraides atļaujas izsniegšanai un pamatnosacījumu pārskatīšanai, retranslācijas atļaujas izsniegšanai un pārreģistrācijai, kā arī apraides tiesību īstenošanas uzraudzībai" izsludināti Valsts sekretāru sanāksmē 2020.gada 23.janvārī;

sagatavoti priekšlikumi grozījumiem EPLL, kas saistīti ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas (ES) 2018/1808 (2018.gada 14.novembris) transponēšanu nacionālajos tiesību aktos;

dalība Saeimas Cilvēktiesību un sabiedrisko lietu komisijas darbā, transponējot Audiovizuālo mediju pakalpojumu direktīvu Elektronisko plašsaziņas līdzekļu likumā;

dalība Saeimas Cilvēktiesību un sabiedrisko lietu komisijas darbā saistībā ar grozījumiem EPLL, kas saistīti ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas (ES) 2018/1808 (2018.gada 14.novembris) transponēšanu nacionālajos tiesību aktos, paplašinot NEPLP iespējas vērtēt un ierobežot citas Eiropas Savienības jurisdikcijā esoša elektroniskā plašsaziņas līdzekļa izplatīšanu Latvijas teritorijā, gadījumā, ja programmā tiek konstatēti būtiski elektronisko plašsaziņas līdzekļu programmu veidošanas pārkāpumi, kā arī paplašinot NEPLP iespējas izvērtēt elektronisko plašsaziņas līdzekļu patiesos labuma guvējus, tādējādi stiprinot Latvijas informatīvo telpu un aizsargājot valsts drošības intereses;

sadarbojoties ar Patērētāju tiesību aizsardzības centru, sagatavoti priekšlikumi grozījumiem Patērētāju tiesību aizsardzības likumā, kas iesniegti Saeimas atbildīgajās komisijās. Grozījumu mērķis – mazināt nesamērīgos kreditēšanas pakalpojumu reklāmas ierobežojumus un vairot elektronisko plašsaziņas līdzekļu reklāmas ieņēmumus Covid-19 izraisītās krīzes laikā;

sagatavoti grozījumi EPLL, papildinot Elektronisko plašsaziņas līdzekļu likumu ar jaunu XV nodaļu "Administratīvie pārkāpumi elektronisko plašsaziņas līdzekļu jomā un kompetence administratīvo pārkāpumu procesā", kā arī par pārkāpumiem elektronisko plašsaziņas līdzekļu jomā paredzot arī jaunu soda veidu – brīdinājums;

sadarbojoties ar Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroju, sagatavoti grozījumi Priekšvēlēšanu aģitācijas likumā, papildinot Priekšvēlēšanu aģitācijas likumu ar XI nodaļu "Administratīvie pārkāpumi priekšvēlēšanu aģitācijas jomā un kompetence administratīvo pārkāpuma procesā";

sadarbojoties ar Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroju, sagatavoti grozījumi likumā "Par tautas nobalsošanu, likumu ierosināšanu un Eiropas pilsoņu iniciatīvu", papildinot likumu ar VII nodaļu "Administratīvie pārkāpumi aģitācijas jomā un kompetence administratīvo pārkāpuma procesā";

dalība likumprojekta "Administratīvo sodu likums par pārkāpumiem pārvaldes, sabiedriskās kārtības un valsts valodas lietošanas jomā" izstrādē;

sagatavoti priekšlikumi likumprojekta "Sabiedrisko elektronisko plašsaziņas līdzekļu un to pārvaldības likums" otrajam lasījumam;

pilnveidots Elektronisko plašsaziņas līdzekļu nozares attīstības nacionālās stratēģijas 2018.-2022.gadam 6.pielikums, nosakot skaidrākus kritērijus sabiedriskā pasūtījuma raidījumu/projektu novērtēšanai;

sagatavoti priekšlikumi grozījumiem EPLL, lai pilnveidotu apraides atļauju izsniegšanas kārtību, kā arī lai paplašinātu EPLL 21.panta tvērumu attiecībā uz pārkāpumiem, kas noteikti Reklāmas likumā, Priekšvēlēšanu aģitācijas likumā un citos elektronisko mediju nozari regulējošos likumos;

sagatavoti priekšlikumi grozījumiem EPLL, lai pilnveidotu apraides atļauju izsniegšanas kārtību, kā arī lai paplašinātu EPLL 21.panta tvērumu attiecībā uz pārkāpumiem, kas noteikti Reklāmas likumā, Priekšvēlēšanu aģitācijas likumā un citos elektronisko mediju nozari regulējošos likumos;

veikts darbs pie priekšlikumu sagatavošanas grozījumiem EPLL un Autortiesību kolektīvā pārvaldījuma likumā, lai veicinātu vienlīdzīgu konkurenci elektronisko plašsaziņas līdzekļu vidū un nodrošinātu, ka autoratlīdzību maksājumi būtu ekonomiski pamatoti;

dalība Kultūras ministrijas vadītajā darba grupā saistībā ar Audiovizuālo mediju pakalpojumu direktīvas transponēšanu Elektronisko plašsaziņas līdzekļu likumā, tostarp piedalīšanās Elektronisko plašsaziņas līdzekļu likuma grozījumu sagatavošanā;

dalība Kultūras ministrijas vadītajā Autortiesību likuma darba grupā.

NEPLP iekšējo normatīvo aktu izstrāde un pilnveide:

- ▶ NEPLP ir izstrādājusi vadlīnijas sabiedrisko mediju darbībai ārpus reklāmas tirgus, lai Latvijas sabiedriskie mediji – LTV, LR un sabiedrisko mediju vienotais portāls LSM.LV, balstoties uz skaidriem un saprotamiem principiem, varētu iziet no reklāmas tirgus, sākot ar 2021.gada 1.janvāri, uzsākot to ar vēsturisku pagrieziena Latvijas mediju nozarei;
- ▶ NEPLP ir izstrādājusi vadlīnijas sabiedrisko mediju darbībai ārpus reklāmas tirgus, lai Latvijas sabiedriskie mediji – LTV, LR un sabiedrisko mediju vienotais portāls LSM.LV, balstoties uz skaidriem un saprotamiem principiem, varētu iziet no reklāmas tirgus, sākot ar 2021.gada 1.janvāri, uzsākot to ar vēsturisku pagrieziena Latvijas mediju nozarei;
- ▶ Elektronisko plašsaziņas līdzekļu nozares attīstības nacionālās stratēģijas 2018.-2022. gadam ieviešana saskaņā ar plānu;
- ▶ veikts Elektronisko plašsaziņas līdzekļu nozares attīstības nacionālās stratēģijas 2018.-2022.gadam starposma izvērtējums;
- ▶ organizēta NEPLP noslēgto līgumu revīzija;
- ▶ apstiprināti grozījumi NEPLP darbības iekšējā kārtībā un NEPLP struktūrā, tādējādi nodrošinot efektīvāku darba organizāciju;
- ▶ būtiski stiprināta Monitoringa departamenta kapacitāte – palielināts štata vietu skaits, pieaugusi monitoringa jauda, kā arī panākta Monitoringa departamenta budžeta palielināšana 2021.gadam;
- ▶ veikts Rīgas domes ārkārtas vēlēšanu priekšvēlēšanu aģitācijas perioda monitorings elektroniskajos plašsaziņas līdzekļos;
- ▶ veikts pētījums par Latvijas iedzīvotāju mediju satura lietošanas paradumiem un sabiedrības vajadzībām;
- ▶ pamatojoties uz 2018.gada 9.janvārī pieņemtajiem MK noteikumiem Nr. 24, iekasētas valsts nodevas par apraides atļaujas izsniegšanu un pamatnosacījumu pārskatīšanu, retranslācijas atļauju izsniegšanu un pārreģistrāciju, kā arī apraides tiesību īstenošanas uzraudzību;
- ▶ organizēta diskusija “Multimediju satura platforma mazākumtautībām” ar Saeimas deputātu, sabiedrisko mediju pārstāvju un mediju ekspertu piedalīšanos;

organizētas 7 Sabiedriskās konsultatīvās padomes sēdes, vismaz 10 tikšanās nozares interešu pārstāvniecībai (ar Patērētāju tiesību aizsardzības centru, Valsts drošības dienestu, Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroju, mūzikas producentu pārstāvjiem, neatkarīgo producentu pārstāvjiem, komerciālajiem elektroniskajiem plašsaziņas līdzekļiem, VAS "Latvijas Valsts radio un televīzijas centrs", biedrību "Latvijas Raidorganizāciju asociācija", biedrību "Latvijas Komerčiālo radiostaciju asociācija", Latvijas Elektronisko komunikāciju asociāciju (LEKA), biedrību "Par legālu saturu", AKKA/LAA);

organizēta diskusija "Multimediju satura platforma mazākumtautībām" ar Saeimas deputātu, sabiedrisko mediju pārstāvju un mediju ekspertu piedalīšanos;

izpildot EPLL normu par sadarbību ar nozares starptautiskajām institūcijām, NEPLP pārstāvji piedalījās attālinātajās sanāksmēs, pārstāvot Latviju Eiropas raidorganizāciju regulatoru apvienībā (EPRA), Eiropas audiovizuālo mediju pakalpojumu regulatoru grupā (ERGA) un citu starptautisku institūciju sanāksmēs;

2 reizes organizēts konkurss par komerciālā elektroniskā plašsaziņas līdzekļa tiesībām izplatīt televīzijas programmu zemes apraidē ciparu formātā neaizsargāta jeb nekodēta pakalpojuma veidā (bez maksas) visā Latvijas teritorijā 2020. un 2021.gadā (abas reizes konkurss izbeigts bez rezultātiem);

organizēts konkurss par komerciālā elektroniskā plašsaziņas līdzekļa tiesībām izplatīt televīzijas programmu zemes apraidē ciparu formātā neaizsargāta jeb nekodēta pakalpojuma veidā (bez maksas) visā Latvijas teritorijā 2021.gadā (konkurss noslēgsies 2021.gadā).

Monitoringa departamenta 2020. gadā paveiktais

2020.gadā NEPLP Monitoringa departaments analizējis 572971 minūtes, no tām aptuveni 80000 minūtes ārvalstu programmu satura (radio un televīzijas programmās), tajā skaitā Rīgas domes ārkārtas vēlēšanas priekšvēlēšanu aģitācijas periodā, sadarbojoties ar ziņu aģentūru LETA, monitorētas vismaz 4 tūkstoši raidstundas, pārbaudot vairāk kā 1500 audio un audiovizuālos sižetus.

Par pārbaudēs konstatētajiem rezultātiem NEPLP Monitoringa departaments ir sagatavojis 151 pārbaudes ziņojumu, bet saistībā ar Rīgas domes ārkārtas vēlēšanu monitoringa rezultāti nav apkopoti pārbaudes ziņojumos, bet gan informatīvajā ziņojumā par priekšvēlēšanu aģitācijas periodā konstatēto. Ziņojums ir publicēts NEPLP interneta vietnē www.neplpadome.lv sadaļā “Noderīgi” - “Vēlēšanas” - “Rīgas domes ārkārtas vēlēšanas 2020”.

2020.gada laikā NEPLP Monitoringa departaments uzsāka monitorēt un ierobežot tās tīmekļvietnes internetā, kurās tiek retranslētas televīzijas programmas bez NEPLP izsniegtas retranslācijas atļaujas. Kopumā 2020.gadā tika pārbaudītas 70 mājaslapas internetā, 8 no tām pārtrauca retranslāciju pēc NEPLP izteikta brīdinājuma, bet attiecībā uz 48 mājaslapām tika pieņemts lēmums par piekļuves ierobežošanu tām, uz laiku ierobežojot šo mājaslapu domēna vārdu izmantošanu. Veicot interneta tīmekļvietņu uzraudzību, īstenota sadarbība ar biedrību “Par legālu saturu”, kā arī Valsts Policijas Ekonomisko noziegumu apkarošanas pārvaldi. Ievērojot epidemioloģisko situāciju valstī, kā arī to, ka televīzijas pakalpojumu sniegšana internetā, nesaņemot retranslācijas atļauju, ir kļuvusi izplatīta, NEPLP pievērsusi pastiprinātu uzmanību tieši televīzijas programmu retranslācijai internetā, kā arī veikusi vienu kabeļtelevīzijas operatora pārbaudi.

Sadarbībā ar valsts drošības institūcijām veikts satura monitorings, vērtējot iespējamus naida kurināšanas un aicinājumu uz vardarbību gadījumus Latvijā izplatītajās elektronisko plašsaziņas līdzekļu programmās.

2020.gada laikā izskatītas 29 administratīvo pārkāpumu lietas, 23 lietās piemērots administratīvais sods – naudas sods. 6 lietās lietvedība izbeigta, izsakot mutvārdu aizrādījumu. Tāpat izskatītas 4 reklāmas pārkāpumu lietas.

Sniegtas atbildes uz vairāk nekā 300 skatītāju un klausītāju iesniegumiem/sūdzībām par elektronisko plašsaziņas līdzekļu darbību un programmu saturu.

Monitoringa ietvaros izvērtētas arī citu valstu jurisdikcijā esošās televīzijas programmas. 2020.gadā NEPLP vairākkārtīgi konstatējusi pārkāpumus Zviedrijas jurisdikcijā esošā televīzijas programmā “Rossija RTR” – pārkāpumi konstatēti 2020.gada 10.jūlija, 17.septembra, 21.oktobra un 6.decembra raidījumos. 2020.gada laikā NEPLP ir veikusi darbības Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas (ES) 2018/1808 (2018.gada 14.novembris), ar kuru, ņemot vērā mainīgos tirgus apstākļus, groza Direktīvu 2010/13/ES, ierobežošanas procedūras uzsākšanai. Ierobežošanas procedūras ietvaros NEPLP informējusi par iespējamiem pārkāpumiem gan Zviedrijas mediju regulatoru, gan Eiropas Komisiju, gan programmas “Rossija RTR” pārstāvjus.

Ņemot vērā Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa dekodifikāciju, iekļaujot pārkāpumu normas nozaru likumos, izstrādātas apjomīgas izmaiņas arī NEPLP iekšējā normatīvajā aktā “Nacionālās elektronisko plašsaziņas līdzekļu padomes vadlīnijas sankciju piemērošanu par administratīvajiem un reklāmas pārkāpumiem”.

NEPLP kā LR un LTV kapitāla daļu turētājs 2020.gadā

Tikšanās ar Valsts prezidentu Egilu Levitu par Latvijas Televīzijas multimediju satura platformu mazākumtautībām.

Tika gatavota LTV programmas "LTV7" attīstības koncepcija un realizācijas plāns.

Apstiprināta sabiedriskā pasūtījuma daļu, ko 2019.gadā īstenoja LR un LTV, izpilde.

Sagatavoti priekšlikumi valsts budžeta likuma projektam par sabiedrisko plašsaziņas līdzekļu programmu gada plānu izpildei nepieciešamajiem finanšu līdzekļiem 2021.gadā.

Apstiprināta LTV vidēja termiņa darbības stratēģija 2020.-2022.gadam gala redakcijā pēc Pārresoru koordinācijas centra (PKC) pozitīva atzinuma saņemšanas.

Atbilstoši valsts budžeta piešķirtajam finansējumam izstrādāts un apstiprināts sabiedriskais pasūtījums, ko 2021.gadā īsteno LR un LTV.

Veikta komunikācija un saskaņošanas process ar Eiropas Komisijas Konkurences ģenerāldirektorātu par sabiedriskajiem elektroniskajiem plašsaziņas līdzekļiem LTV un LR piešķirtā valsts atbalsta atzīšanu par esošo valsts atbalstu, kas atsevišķi nav jāsaskaņo, pieaugot finansējuma apmēram pēc sabiedrisko mediju iziešanas no reklāmas tirgus un iespējamās sabiedrisko mediju apvienošanas un jaunas sabiedriskā medija ēkas būvniecības.

Veikti aprēķini par kompensācijas apjomu, sagatavots plāns tā izlietojumam sabiedriskajiem medijiem pēc to iziešanas no reklāmas tirgus, attiecīgi sagatavoti priekšlikumi valsts budžeta likuma projektam nepieciešamajiem finanšu līdzekļiem 2021.gadā sabiedrisko mediju pilnīgai iziešanai no reklāmas tirgus.

Tika pilnveidots nolikums (Nolikums par sabiedriskā pasūtījuma daļas, kuru pilda sabiedriskie elektroniskie plašsaziņas līdzekļi, finansējuma izlietojuma un atskaitīšanās principiem) sabiedriskā pasūtījuma izpildes uzskaites nodrošināšanai.

Tika sagatavots papildu pieprasījums valsts budžeta programmai “Līdzekļi neparedzētiem gadījumiem”, lai nodrošinātu LTV darbības nepārtrauktību un iegādātos programmu izlaides kompleksu (PIK).

Apstiprināta LTV koncepcija “Latvijas Televīzijas multimediju satura platforma mazākumtautībām” un projekta realizācijas plāns, notikusi gatavošanās projekta ieviešanai.

Organizēta LR un Latvijas neatkarīgo producentu tikšanās, lai stiprinātu LR sadarbību ar neatkarīgajiem producentiem, nodrošinot to veidot satura nonākšanu LR platformās.

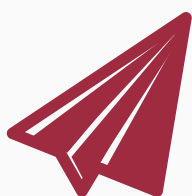
LTV sagatavots investīciju plāns 2021.gadam un veikta trīs gadu perioda investīciju plāna izstrāde.

Izstrādātas un apstiprinātas Vadlīnijas sabiedrisko mediju darbībai ārpus reklāmas tirgus.

LR sagatavots investīciju plāns trīs gadu periodam.

NEPLP palielinājusi LTV un LR kapitālieguldījumu īpatsvaru, nosakot to 10% apmērā no kapitālsabiedrības budžeta.

NEPLP aktīvi iesaistījusies sabiedrisko mediju domstarpību ar AKKA/LAA risināšanā.

Sabiedriskā pasūtījuma īstenošana komerciālajos elektroniskajos plašsaziņas līdzekļos 2020.gadā

Covid-19 krīzes laikā 2020.gada pavasarī NEPLP sabiedriskā pasūtījuma ietvaros atbalstīja 22 komerciālos elektroniskos plašsaziņas līdzekļus, kuriem 1,075 miljonu euro finansējums ļāva veidot 63 dažādus raidījumus, tostarp populārākos un kvalitatīvākos ziņu un analītiski pētnieciskos satura projektus, kas nodrošināja darbu un sociālās garantijas 276 žurnālistiem, operatoriem, montāžistiem un citiem satura veidotājiem.

Tika sagatavotas 30 recenzijas par sabiedriskā pasūtījuma raidījumu/projektu izvērtēšanu kā arī izvērtētas vairāk nekā 160 sabiedriskā pasūtījuma atskaites, vērtējot komerciālo elektronisko plašsaziņas līdzekļu veidoto raidījumu, kas veidoti sabiedriskā pasūtījuma ietvaros, atbilstību saņemtā finansējuma mērķiem.

2020.gadā NEPLP organizējusi šādus konkursus par sabiedriskā pasūtījuma daļas nodošanu īstenošanai komerciālajiem elektroniskajiem plašsaziņas līdzekļiem:

konkurss par raidījumu veidošanu 2020.gadā Latgales reģionālajos un vietējos elektroniskajos plašsaziņas līdzekļos, kas raida televīzijas programmas;

konkurss par vietējā satura raidījumu veidošanu 2020.gadā elektroniskajos plašsaziņas līdzekļos, kas raida radio programmas;

konkurss par televīzijas raidījumu (sižetu) veidošanu par sabiedrībai nozīmīgām norisēm un reģionālajām aktualitātēm nacionālajos komerciālajos elektroniskajos plašsaziņas līdzekļos, kas raida bezmaksas zemes apraidē;

konkurss par vietējā satura raidījumu veidošanu 2020.gadā elektroniskajos plašsaziņas līdzekļos, kas raida televīzijas programmas;

konkurss par vietējā satura raidījumu veidošanu 2020.gadā elektroniskajos plašsaziņas līdzekļos, kas raida televīzijas programmas bezmaksas zemes apraidē;

konkurss par informatīvo materiālu par Covid-19 sagatavošanu un izplatīšanu komerciālajos elektroniskajos plašsaziņas līdzekļos;

konkurss par ziņu, informatīvi analītisko un pētniecisko raidījumu veidošanu un izplatīšanu komerciālajos nacionālajos elektroniskajos plašsaziņas līdzekļos;

konkurss par sabiedrībai nozīmīga satura veidošanu, informējot, izglītojot un izklaidējot, komerciālajos nacionālajos, reģionālajos un vietējos elektroniskajos plašsaziņas līdzekļos, kas raida radio programmas;

konkurss par 2020.gada Rīgas domes ārkārtas vēlēšanu priekšvēlēšanu raidījumu veidošanu komerciālajos elektroniskajos plašsaziņas līdzekļos, kas raida televīzijas programmas;

konkurss par novadu ziņu televīzijas sižetu veidošanu 2021.gadā;

konkurss par satura veidošanu reģionālajos un vietējos elektroniskajos plašsaziņas līdzekļos, kā arī elektroniskajos plašsaziņas līdzekļos, kas raida mazākumtautību valodās;

konkurss par sabiedrībai nozīmīgu raidījumu veidošanu, informējot, izglītojot un izklaidējot, komerciālajos nacionālajos, reģionālajos un vietējos elektroniskajos plašsaziņas līdzekļos, kas raida televīzijas programmas;

konkurss televīzijas un radio raidījumu (sižetu) veidošanai par diasporas un remigrācijas tematiku 2020. gadā.

Konkursi, kas tika atcelti vai noslēdzās bez rezultāta:

- Konkurss par raidījumu veidošanu 2020.gadā Latgales reģionālajos un vietējos elektroniskajos plašsaziņas līdzekļos, kas raida radio programmas (konkurss izbeigts bez rezultātiem);
- Konkurss par 2020.gada Rīgas domes ārkārtas vēlēšanu priekšvēlēšanu raidījumu veidošanu komerciālajos elektroniskajos plašsaziņas līdzekļos, kas raida televīzijas programmas (konkurss tika atcelts);
- Konkurss par 2020.gada Rīgas domes ārkārtas vēlēšanu priekšvēlēšanu raidījumu veidošanu komerciālajos elektroniskajos plašsaziņas līdzekļos, kas raida televīzijas programmas (konkurss izbeigts bez rezultātiem).

Būtiskākie 2020. gada notikumi

JANVĀRIS

Izsludināts konkurss par TV un radio raidījumu veidošanu Latgales reģionālajos un vietējos elektroniskajos plašsaziņas līdzekļos. Par konkursa mērķi tika noteikts atbalsts Latgales reģionālajiem un vietējiem komerciālajiem elektroniskajiem plašsaziņas līdzekļiem un neatkarīgajiem producentiem pilsoniskās līdzdalības attīstībai, sabiedrības saliedēšanai, nacionālās identitātes un kvalitatīvas informatīvās un kultūrtelpas stiprināšanai, tostarp latviešu, tai skaitā latgalešu rakstu valodas, stiprināšanai.

Izsludināts konkurss “Par komerciālā elektroniskā plašsaziņas līdzekļa tiesībām izplatīt televīzijas programmu zemes apraidē ciparu formātā neaizsargāta jeb nekodēta pakalpojuma veidā (bez maksas) visā Latvijas teritorijā 2020. un 2021.gadā” ar mērķi nodot komerciālajam elektroniskajam plašsaziņas līdzeklim tiesības izplatīt televīzijas programmu brīvajā vietā bezmaksas zemes apraidē visā Latvijas teritorijā 2020. un 2021.gadā, lai nodrošinātu sabiedrības demokrātiskās, sociālās un kultūras vajadzības un sekmētu kvalitatīva un daudzveidīga satura veidošanu, saglabāšanu un pieejamību.

Izsludināts konkurss “Par vietējā satura raidījumu veidošanu 2020.gadā elektroniskajos plašsaziņas līdzekļos, kas raida radio programmas” ar mērķi atbalstīt komerciālos elektroniskos plašsaziņas līdzekļus, lai nodrošinātu kvalitatīva vietējā satura radīšanu, stiprinot Latvijas informatīvo un kultūrtelpu.

Izsludināts konkurss “Televīzijas raidījumu (sižetu) veidošana par sabiedrībai nozīmīgām norisēm un reģionālajām aktualitātēm nacionālajos komerciālajos elektroniskajos plašsaziņas līdzekļos, kas raida bezmaksas zemes apraidē”. Konkurss organizēts ar mērķiatbalstīt komerciālos elektroniskos plašsaziņas līdzekļus, kas raida televīzijas programmas zemes apraidē ciparu formātā nekodēta pakalpojuma veidā (bez maksas) visā Latvijas teritorijā, lai nodrošinātu kvalitatīva vietējā satura radīšanu, aptverot reģionālo tematiku, stiprinot Latvijas informatīvo un kultūrtelpu.

FEBRUĀRIS

Tiesa lemj atstāt spēkā NEPLP lēmumu par 9 programmu izplatīšanas ierobežošanu. Pamatojoties uz Administratīvā procesa Likuma 185.prim panta pirmo daļu, 185.panta sesto daļu, 316.panta pirmo daļu LR Administratīvā rajona tiesa ir nolēma noraidīt SIA "Pirmais Baltijas Kanāls" un SIA "TEM LV" pagaidu aizsardzības lūgumu par NEPLP 2019.gada 20.novembra lēmuma Nr.224 darbības apturēšanu. Līdz ar to NEPLP lēmums tika atstāts spēkā un deviņu programmu izplatīšanas aizliegums Latvijā turpinās.

Apstiprina izmaiņas Sabiedriskās konsultatīvās padomes Sabiedriskā pasūtījuma apakšpadomes sastāvā. NEPLP 6.februāra sēdē, pamatojoties uz biedrības "Latvijas Pilsoniskā alianse" 2020.gada 20.janvāra iesniegumu, nolēma grozīt NEPLP Sabiedriskās konsultatīvās padomes Sabiedriskā pasūtījuma apakšpadomes sastāvu, izslēdzot no tās biedrības "Latvijas Pilsoniskā alianse" pārstāvi Zaigu Pūci un iekļaujot tās sastāvā jaunu biedrības "Latvijas Pilsoniskā alianse" pārstāvi Kristīni Zonbergu.

Saistībā ar jaunu NEPLP locekļu ievēlēšanu amatā, tika apstiprināta vienošanās par NEPLP noteikto darbības jomu uzraudzību.

MARTS

Ņemot vērā Ministru Kabineta 2020.gada 12.marta rīkojumu Nr.103 "Par ārkārtējās situācijas izsludināšanu", no 2020.gada 16. marta NEPLP nodrošina darbu attālināti.

Covid-19 krīzes pārvarēšana nav iespējama bez stipriem vietējiem medijiem. Tāpēc NEPLP, ievērojot tai EPLL noteikto pienākumu pārstāvēt sabiedrības intereses elektronisko plašsaziņas līdzekļu jomā, kā arī valstī noteikto ārkārtējo situāciju, vērš uzmanību, ka mediju nozarei ir stratēģiski nozīmīga loma Covid-19 krīzes pārvarēšanā un valsts informatīvās telpas drošības nodrošināšanā. NEPLP informē, ka saistībā ar Covid-19 krīzi un ārkārtējās situācijas izsludināšanu virknei mediju katastrofāli strauji krītas ieņēmumi. Tāpēc NEPLP lūdz iekļaut mediju nozari ārkārtējā situācijā atbalstāmo nozaru sarakstā, kā arī sekmēt Latvijas mediju vides saglabāšanu. Mediju nozares stiprināšana un iekļaušana ārkārtējā situācijā atbalstāmo nozaru sarakstā ir būtisks priekšnoteikums, lai, analizējot situāciju, sabiedrībā saglabātos miers un tai tiktu nodrošināta pilnvērtīga un visaptveroša informācijas plūsma.

Mediju nozares stabilizēšana ir būtiska krīzes pārvarēšanai. NEPLP aicina:

- 1) iekļaut mediju nozari ārkārtējā situācijā atbalstāmo nozaru sarakstā;
- 2) rast risinājumu sabiedrisko mediju darbinieku dīkstāvei, atbrīvojot sabiedriskos medijus no PVN samaksas valstij, kā arī izvērtēt iespēju nodrošināt citus nodokļu atvieglojumus;
- 3) piešķirt valsts atbalstu vismaz viena miliona euro apmērā komerciālajiem elektroniskajiem plašsaziņas līdzekļiem satura veidošanai;
- 4) pēc pilna abu sabiedrisko mediju reklāmas ieņēmumu samazinājuma radīto zaudējumu apkopojuma, valstij tos kompensēt;
- 5) pārskatīt reklāmas izvietojuma ierobežojumus likumos;
- 6) nodrošināt adekvātu finansējumu sabiedrisko mediju iziešanai no reklāmas tirgus 2021. gadā.

Ministru kabineta lēmums atļaut NEPLP nodot sabiedrisko mediju ziņu un informatīvo saturu bezatlīdzības lietošanā komercmedijiem ārkārtējās situācijas laikā ir solis, lai pēc iespējas plašāka Latvijas sabiedrības daļa varētu operatīvi saņemt kvalitatīvu un uzticamu informāciju par Covid-19 vīrusu un tā izplatību saistītajiem ierobežojumiem.

APRĪLIS

Reaģējot uz ārkārtējās situācijas radītajiem apstākļiem, Ministru kabinets lēmis paredzēt iespēju NEPLP ļaut sabiedrisko mediju radīto saturu, saistītu ar Lieldienu svētkiem, tajā skaitā dievkalpojumus, nodot komerciālajiem elektroniskajiem plašsaziņas līdzekļiem.

Sagatavots vēsturiski lielākais valsts atbalsts komercmedijiem krīzes pārvarēšanai.

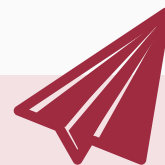
Izsludināts konkurss par ziņu un informatīvi analītisku raidījumu veidošanu komercmedijos. Operatīvi reaģējot uz valdības lēmumu par līdzekļu piešķirumu mediju atbalstam krīzes situācijā un uz klausot sabiedrības viedokli, NEPLP 9.aprīlī izsludināja pirmo no četriem konkursiem par ziņu, informatīvi analītisko un pētniecisko raidījumu veidošanu un izplatīšanu komerciālajos nacionālajos elektroniskajos plašsaziņas līdzekļos, nosakot konkursa finansējumu 500 000 euro.

Izsludināts konkurss reģionālo, diasporas un mazākumtautību mediju atbalstam. 14.aprīlī tika izsludināts otrais no četriem konkursiem par ziņu, informatīvi analītisko un pētniecisko, kā arī uz sabiedrības ilgtspēju vērstu raidījumu veidošanu un izplatīšanu komerciālajos reģionālajos un vietējos elektroniskajos plašsaziņas līdzekļos, kā arī plašsaziņas līdzekļos, kas raida mazākumtautību valodās.

Izsludināts konkurss par satura veidošanu komerciālajās radiostacijās ar mērķi uz sabiedrības ilgtspēju, informatīvās un kultūrtelpas stiprināšanu vērsta sabiedriski nozīmīga, kvalitatīva satura veidošana latviešu valodā, informējot, izglītojot un izklaidējot, komerciālajos nacionālajos, reģionālajos un vietējos elektroniskajos plašsaziņas līdzekļos, kas raida radio programmas, lai nodrošinātu iespēju sabiedrībai saņemt daudzpusīgu informāciju un viedokļus, pārvarot Covid-19 krīzi, un veicinātu kvalitatīvas žurnālistikas pastāvēšanu un pieejamību pēc iespējas lielākai daļai sabiedrības.

Konstatēti 16 televīzijas programmu prettiesiski izplatītāji Latvijā. Tika sāka vērīnīga cīņa ar nelegālajiem programmu izplatītājiem Latvijā, veicot apjomīgu interneta mājaslapu monitoringu. No 2020.gada sākuma līdz 30. aprīlim 16 mājaslapās tika konstatēta prettiesiska, tajā skaitā daudzu Krievijas Kremļa propagandas televīzijas programmu izplatīšana.

MAIJS

2020.gada 1.maijā stājās spēkā grozījumi Ministru kabineta 2018. gada 9. janvāra noteikumos Nr. 24 “Noteikumi par valsts nodevu apraides atļaujas izsniegšanai un pamatnosacījumu pārskatīšanai, retranslācijas atļaujas izsniegšanai un pārreģistrācijai, kā arī apraides tiesību īstenošanas uzraudzībai”. Būtiskākās izmaiņas skāra valsts nodevas par retranslācijas atļaujas pārreģistrāciju samaksas termiņu, nosakot, ka valsts nodevu elektroniskie plašsaziņas līdzekļi, kuriem līdz 2017. gada 31. decembrim izdota retranslācijas atļauja, maksā katru gadu līdz kārtējā gada 31. maijam par iepriekšējā gadā retranslētajām programmām atbilstoši elektroniskā plašsaziņas līdzekļa iesniegtajam retranslējamo programmu sarakstam.

Izsludināts konkurss par satura veidošanu komerciālajās televīzijās. Konkursa mērķis ir uz sabiedrības ilgtspēju, informatīvās un kultūrtelpas stiprināšanu vērsta sabiedriski nozīmīgu, kvalitatīvu raidījumu veidošana latviešu valodā, informējot, izglītojot un izklaidējot, komerciālajos nacionālajos, reģionālajos un vietējos elektroniskajos plašsaziņas līdzekļos, kas raida televīzijas programmas, lai nodrošinātu iespēju sabiedrībai saņemt daudzpusīgu informāciju un viedokļus, pārvarot Covid-19 krīzi, un veicinātu kvalitatīvas žurnālistikas pastāvēšanu un pieejamību pēc iespējas lielākai daļai sabiedrības, kā arī stiprinātu satura radītāju sociālās garantijas.

Lai stiprinātu Latvijas mediju telpu, NEPLP lūdza Saeimu pārskatīt nesamērīgos kreditēšanas reklāmas ierobežojumus. Priekšlikumu mērķis bija palielināt vietējo komerciālo un sabiedrisko mediju reklāmas ienākumu bāzi ārkārtējās situācijas apstākļos. NEPLP aicināja atcelt ierobežojumus reklamēt hipotekāro, studiju kredītu un līzings pakalpojums, vienlaikus saglabājot spēkā esošo regulējumu, kas ierobežo tā saukto “ātro” jeb distances kredītu reklāmas, kuras rada visaugstāko ietekmi un risku uz patērētāju finansiālo stāvokli un veicina neapdomīgu aizņemšanos.

JŪNIJS

NEPLP aicina Ministru kabinetu atbalstīt līdzekļu no neparedzētiem gadījumiem piešķirumu, lai VSIA “Latvijas Televīzija” beidzot varētu iegādāties jaunu programmu izlaides kompleksu (PIK), kas nodrošina televīzijas ētera darbības nepārtrauktību.

Saeimā pieņemti vēsturiski likuma grozījumi, būtiski palielinot NEPLP lomu informatīvās telpas drošības jautājumos. Likuma grozījumi, kuru izstrādes darba grupu vadīja NEPLP, paredz, ka, izvērtējot informāciju par patieso labuma guvēju, NEPLP būs jāņem vērā vairāki kritēriji. Piemēram, vai patiesais labuma guvējs apdraud valsts drošību, sabiedrisko kārtību, darbojas pretvalstiskā vai noziedzīgā organizācijā. Tāpat NEPLP būs jāņem vērā, vai uz patieso labuma guvēju ir attiecināmas starptautiskās vai nacionālās sankcijas, kā arī, vai tas ir sodīts par noziegumiem pret cilvēci, mieru, kara noziegumiem, genocīdu, noziegumiem, kas saistīti ar terorismu, vai noziegumiem pret valsti. Likums nosaka, ka, ņemot vērā NEPLP rīcībā esošo informāciju, kā arī kompetento iestāžu sniegto informāciju par patieso labuma guvēju, NEPLP varēs pieņemt lēmumu, piemēram, par apraides vai retranslācijas atļaujas anulēšanu, kā arī pakalpojuma pēc pieprasījuma izplatīšanas aizliegšanu. Tāpat noteikts, ka elektronisko plašsaziņas līdzekļu programmās un raidījumos nedrīkstēs ietvert aicinājumus, kas apdraud valsts drošību un sabiedrisko kārtību vai drošību, kā arī terorisma publisku slavināšanu vai attaisnošanu, publisku aicinājumu uz terorismu vai terorismu slavinošu, attaisnojošu vai uz terorismu aicinošu saturs materiālus. Tāds pats nosacījums attieksies arī uz saturu, kas apdraud sabiedrības veselību vai varētu radīt nopietnus un smagus tās apdraudējuma riskus.

JŪLIJS

Izsludināts konkurss Rīgas domes ārkārtas vēlēšanu priekšvēlēšanu perioda atspoguļošanai.

Izsludināts konkurss "Televīzijas un radio raidījumu (sižetu) veidošana par diasporas un remigrācijas tematiku 2020.gadā". Konkursa mērķis - sabiedriskā pasūtījuma ietvaros sabiedriski nozīmīga un kvalitatīva satura veidošana un pārraidīšana par diasporas un remigrācijas tematiku komerciālajos elektroniskajos plašsaziņas līdzekļos, tādējādi saglabājot diasporas saikni ar Latviju, tās kultūru un mediju telpu.

Uzsākta televīzijas programmas "Rossija RTR", kas reģistrēta Zviedrijā, ierobežošanas procedūra, konstatējot naida kurināšanu programmas raidījumā "60 minūtes".

NEPLP noteica, ka 2021. gada galvenā prioritāte ir sabiedrisko mediju – LTV, LR un vienotā portāla LSM.LV – iziešana no reklāmas tirgus. Šim mērķim NEPLP valsts budžeta prioritāro pasākumu ietvaros tika pieprasīti 8,3 miljoni euro, lai nodrošinātu sabiedriskajiem medijiem adekvātu kompensāciju pēc iziešanas no reklāmas tirgus un sabiedrisko mediju attīstību.

AUGUSTS

Lai stiprinātu Latvijas informatīvo telpu un kvalitatīva vietējā satura pieejamību sabiedrībai, NEPLP lūdz Ministru kabinetu un Saeimu 2021.gada valsts budžetā piešķirt finansējumu viena miliona euro apmērā sabiedriskā pasūtījuma satura veidošanai komerciālajos elektroniskajos plašsaziņas līdzekļos. Līdzekļu palielinājums šim mērķim nepieciešams, lai stiprinātu Latvijas informatīvo telpu Covid-19 krīzes un nevienlīdzīgo reklāmas tirgus nosacījumu radīto reklāmas ienākumu krituma apstākļos.

SEPTEMBRIS

Veicot pastiprinātu TV un radio programmu monitoringu kopš Rīgas domes priekšvēlēšanu aģitācijas perioda sākuma, NEPLP uzsākusi 9 pārbaudes lietas par iespējamiem priekšvēlēšanu aģitācijas noteikumu pārkāpumiem. Priekšvēlēšanu laikā publicēto TV un radio programmu pārbaudes turpinās.

NEPLP sagatavojusi un iesniegusi LR Finanšu ministrijā sākotnējo pieteikumu Eiropas Savienības finansējuma piesaistei mūsdienu prasībām atbilstošas, energoefektīvas sabiedriskā medija mājvietas vajadzībām.

Par slēptu priekšvēlēšanu aģitāciju NEPLP ar 11 400 euro soda SIA “Baltkom radio” (radio programma “Baltkom radio”).

Par slēptu priekšvēlēšanu aģitāciju NEPLP ar 10 500 euro soda AS “TV Latvija” (televīzijas programma “RīgaTV 24”).

OKTOBRIS

NEPLP soda SIA “Baltkom radio” (radio programma “Baltkom radio”) par Priekšvēlēšanu aģitācijas likuma pārkāpumiem ar 10 500 euro.

NEPLP noslēdza Rīgas domes priekšvēlēšanu aģitācijas perioda monitoringu elektroniskajos plašsaziņas līdzekļos. Kopumā tika konstatēti 12 iespējami Priekšvēlēšanu aģitācijas likuma pārkāpumi. Lai uzlabotu likuma ievērošanu, NEPLP nolēma izstrādāt vadlīniju precizējumus un turpmāk veikt arī plašākus preventīvos pasākumus.

Piemērots 4000 euro naudas sods LTV par slēptas reklāmas izvietojumu.

Konstatēti vairāki būtiski pārkāpumi SIA “Pirmais Baltijas Kanāls” un SIA ražošanas komercfirma “Pikal un Partneri” (radio programma “Radio PIK”) darbībā. Televīzijas programmā “Pirmais Baltijas Kanāls Latvija” neatļauti demonstrēti citu elektronisko plašsaziņas līdzekļu veidoti raidījumi, kā arī pietiekamā apjomā nav nodrošināta Eiropas audiovizuālo darbu iekļaušana programmā. Savukārt radio programmā “Radio PIK” konstatēti Priekšvēlēšanu aģitācijas likuma pārkāpumi un viedokļu daudzveidības trūkums.

NEPLP 2020.gada deviņos mēnešos konstatējusi 35 tīmekļa vietnēs televīzijas programmu prettiesisku retranslāciju Latvijas teritorijā bez retranslācijas atļaujas.

NOVEMBRIS

Tiek piemērots sods SIA "Baltkom Radio", kura ēterā izskanējuši Latvijas valsts drošību apdraudoši aicinājumi. Raidījumā "Abonent dostupen" radio programmas "Baltkom Radio" žurnālisti tiešajā ēterā attālināti intervējuši Krievijas politiķi Vladimiru Žirinovski (partijas LDPR vadītāju), kurā viņš gan tiešā, gan netiešā veidā puda aicinājumus, kas apdraud Latvijas valsts drošību, kā arī komunicējis sagrozītus vēstures faktus.

NEPLP apstiprinājusi Latvijas sabiedrisko elektronisko plašsaziņas līdzekļu sabiedriskā pasūtījuma vadlīnijas un uzdevumus 2021. gadam. Tās paredz, ka, izejot no reklāmas tirgus, Latvijas sabiedriskajos medijos skatītājiem un klausītājiem būs pieejams vairāk nekā 1000 stundu oriģinālsatura pirmizrāžu lineārajā apraidē, tiks attīstīta digitālā platforma, bet vienlaikus caurskatāmāka klūs sabiedriskā pasūtījuma plānošana un atskaites sistēma.

Izsludināts konkurss "Par novadu ziņu televīzijas sižetu veidošanu 2021.gadā".

DECEMBRIS

Valsts prezidents izsludinājis Sabiedrisko elektronisko plašsaziņas līdzekļu un to pārvaldības likumu (spēkā stāšanās datums – 2021.gada 1.janvāris). Tā mērķis ir nodrošināt sabiedrisko mediju efektīvu un atklātu pārvaldību, neatkarību un atbildīgumu sabiedrības priekšā, kā arī veicināt to kvalitatīvu darbību un attīstību.

Ar valsts atbalstu Covid-19 krīzes laikā nodrošināts darbs 276 žurnālistiem un citiem satura veidotājiem. Covid-19 krīzes dēļ pavasarī Latvijas mediji zaudēja trešdaļu ieņēmumu, taču, pateicoties valsts atbalstam, komerciālās televīzijas un radiostacijas varēja turpināt veidot nozīmīgu, daudzveidīgu saturu, nodrošinot darbu 276 mediju darbiniekiem, kuri saņēma arī pilnu sociālo apdrošināšanu. Covid-19 krīzes laikā pavasarī NEPLP sabiedriskā pasūtījuma ietvaros atbalstīja 22 komercmedijus, kuriem 1,075 miljonu euro finansējums ļāva veidot 63 raidījumus, tostarp populārākos un kvalitatīvākos ziņu un analītiski pētnieciskos satura projektus, kas nodrošināja darbu un sociālās garantijas 276 žurnālistiem, operatoriem, montāžistiem un citiem satura veidotājiem. NEPLP atbalsts informatīvās telpas stiprināšanai bija ļoti nepieciešams un sedza aptuveni trešo daļu no komercmediju reklāmas ieņēmumu krituma. NEPLP apkopotā informācija par pirmo pusgadu liecina, ka Covid-19 krīzes laikā pavasarī 22 pašmāju radio un televīziju reklāmas ieņēmumi samazinājās par 3,3 miljoniem euro jeb 36%, kas būtiski ietekmēja mediju kopējo darbību.

NEPLP izstrādājusi vadlīnijas sabiedrisko mediju darbībai pēc iziešanas no reklāmas tirgus. Jaunais 2021.gads mediju nozarē nāks ar vēsturisku pagriezieni – Latvijas sabiedriskie mediji – LTV, LR un Latvijas sabiedrisko mediju vienotais portāls LSM.LV – izies no reklāmas tirgus. Tādējādi tie būs neatkarīgi no reklāmas ieņēmumiem. Bet skatītājiem un klausītājiem reklāmas “paužu” vietā nākamgad būs pieejamas vairāk nekā 1000 stundas jaunu raidījumu un cita kvalitatīva satura.

Veiktie pasākumi Covid-19 ārkārtējās situācijas laikā

NEPLP, ņemot vērā Ministru kabineta 2020.gada 12.martā izdoto rīkojumu Nr. 103 "Par ārkārtējās situācijas izsludināšanu", tā radītās sekas mediju nozarē, kā arī ievērojot tai Elektronisko plašsaziņas līdzekļu likumā noteikto pienākumu pārstāvēt sabiedrības intereses elektronisko plašsaziņas līdzekļu jomā, īstenoja turpmāk norādītos pasākumus ārkārtējās situācijas laikā.

Ārkārtējās situācijas laikā, apzinot aktuālo situāciju, NEPLP cieši sadarbojās ar valsts pārvaldes institūcijām, paužot pozīciju, izvirzot prioritātes un sniedzot konkrētus priekšlikumus, kā risināt krīzes situāciju mediju nozarē un nodrošināt iedzīvotāju informēšanu. Nepieciešamās aktivitātes ietekmēja gan sabiedrību, tās drošību un veselību krīzes laikā, gan turpmāko mediju vides pastāvēšanu un attīstību.

NEPLP uzraudzīja informācijas daudzveidību un pieejamību sabiedrībai. Ievērojot, ka īpaši ārkārtējās situācijas laikā nepieciešams informēt pēc iespējas lielāku sabiedrības daļu par aktuālo informāciju un rīkojumiem, NEPLP pieņēma lēmumu, kas ļauj nodot sabiedrisko elektronisko plašsaziņas līdzekļu veidotos ziņu un informatīvi analītiskos raidījumus bezatlīdzības lietošanā citiem elektroniskajiem plašsaziņas līdzekļiem.

Ievērojot, ka ārkārtējās situācijas dēļ elektroniskajiem medijiem būtiski kritās reklāmas ieņēmumi, NEPLP izteica lūgumu Latvijas Republikas Ministru kabinetam piešķirt valsts atbalstu vismaz viena miliona euro apmērā komerciālajiem elektroniskajiem plašsaziņas līdzekļiem satura veidošanai. Ministru kabinets NEPLP piešķīra vienu miljonu euro, kuru konkursu kārtībā piešķīra sabiedriskā pasūtījuma veidošanai komerciālajos elektroniskajos plašsaziņas līdzekļos, lai nodrošinātu valsts informatīvās telpas drošību, kā arī daudzpusīgas informācijas un viedokļu saņemšanu sabiedrībai, pārvarot Covid-19 krīzi.

Reaģējot uz situāciju Latvijā un pasaulē, kā arī ievērojot kvalitatīvu un uzticamu vietējo mediju nozīmīgo lomu sabiedrības informēšanas un apziņošanas procesā, NEPLP izsludināja konkursu par informatīvo materiālu veidošanu Covid-19 tematikas atspoguļošanai. Konkursā par uzvarētājiem tika atzīti divi elektroniskie plašsaziņas līdzekļi, kas raida televīzijas programmas, un trīs elektroniskie plašsaziņas līdzekļi, kas raida radio programmas, tādējādi šo elektronisko mediju veidotie informatīvie materiāli gan latviešu, gan mazākumtautību valodās daudzplatformu vidē sasniegs visdažādāko auditoriju. Līdzekļi tika lūgti un piešķirti no valsts budžeta programmas “Līdzekļi neparedzētiem gadījumiem” gan sabiedriskajiem, gan komerciālajiem medijiem.

Ņemot vērā žurnālistu nozīmīgo lomu informācijas sagatavošanā un izplatīšanā, kā arī to, ka žurnālistu un operatoru veiksmīgu un kvalitatīvu darbu nav iespējams nodrošināt, strādājot attālināti, NEPLP, konsultējoties ar elektronisko plašsaziņas līdzekļu pārstāvjiem, rosināja atbildīgās institūcijas nodrošināt žurnālistiem un operatoriem iespēju veikt Covid-19 analīzes bez maksas. NEPLP aicinājums tika ņemts vērā un šāda iespēja ir nodrošināta.

Ievērojot to, ka ikviens sabiedrības loceklis ir vienlīdzīgs, NEPLP vērsa sabiedriskās televīzijas uzmanību uz nepieciešamību nodrošināt satura, īpaši ziņu raidījumu, paziņojumu, preses konferenču, pieejamību arī personām ar invaliditāti – nedzirdīgajiem un vājdzirdīgajiem, nodrošinot surdotulkotāju un ziņu kopsavilkumus slīdošās lentas ietvaros.

Latvijā noteikto pulcēšanās ierobežojumu dēļ neiespējama kļuva arī Lieldienu pasākumu apmeklēšana, tostarp dievkalpojumu norise klātienē. Lieldienu svētku laikā Ministru kabinets ļāva NEPLP pieņemt lēmumu par sabiedrisko mediju veidotā un pārraidītā Lieldienu svētku satura nodošanu bezatlīdzības lietošanā citiem elektroniskajiem plašsaziņas līdzekļiem.

Ņemot vērā mediju nozīmīgo lomu Covid-19 krīzes pārvarēšanā un valsts informatīvās telpas drošības un precizitātes nodrošināšanā, NEPLP vērsa elektronisko plašsaziņas līdzekļu uzmanību uz kvalitatīvas žurnālistikas nozīmi īpaši ārkārtējās situācijas laikā un aicināja elektronisko plašsaziņas līdzekļus pievērst pastiprinātu uzmanību paustās informācijas patiesumam un precizitātei, izvairoties no nepilnīgas un sabiedrību maldinošas informācijas izplatīšanas elektronisko plašsaziņas līdzekļu programmās.

Ārkārtējās situācijas laikā tika veikts pastiprināts Latvijā retranslēto ārvalstu televīzijas programmu monitorings, uzraugot, vai tajās netiek izplatīta dezinformācija, kā arī veiktas citas darbības, ka ietekmēja Latvijas informatīvo telpu un tās drošību. Ņemot vērā, ka minētā informācija var sasniegt plašu Latvijas sabiedrības daļu, NEPLP un Kultūras ministrija virzīja izskatīšanai grozījumus EPLL, kuri saistīti ar Audiovizuālo mediju pakalpojumu direktīvas pārņemšanu, pēc grozījumu pieņemšanas NEPLP nodrošinot tiesības vērsties pret retranslētajām programmām arī gadījumā, ja tajās tiktu izplatīta informācija, kas kaitē vai var radīt kaitējumu sabiedrības veselībai un drošībai.

Lai ierobežotu dažāda veida dezinformāciju, tostarp par informāciju, kas saistīta ar Covid-19 izplatību, NEPLP pastiprināti veica pārbaudes un ierobežoja interneta mājaslapas, kurās tiek retranslētas televīzijas programmas bez NEPLP izsniegtas retranslācijas atļaujas. Ierobežojot šāda veida mājaslapas NEPLP ne tikai stimulēja legālo televīzijas pakalpojumu sniedzēju darbību, bet arī ierobežoja tāda satura pieejamību, kas var saturēt dezinformāciju, maldināt skatītājus vai būt vērsts pret Latvijas valsti.

Tā kā Latvijā un pasaulē noteikto ierobežojumu dēļ nenotika sporta pasākumi un mācības izglītības iestādēs notika attālināti, NEPLP, sadarbojoties ar Izglītības un zinātnes ministriju un elektronisko plašsaziņas līdzekļu pārstāvjiem, radīja iespēju divās bezmaksas televīzijas programmās – “Sportacentrs.com TV” un “Re:TV (Latvijas Reģionu Televīzija)” – no 2020.gada 6.aprīļa līdz mācību gada noslēgumam demonstrēt izglītojošu saturu, kas nodrošināja un atviegloja attālināto mācību procesu gan skolēniem, gan skolotājiem.

Lai sekmētu vietējā satura saglabāšanu, NEPLP lūdza Kultūras ministrijai piešķirt atbalstu elektroniskajiem plašsaziņas līdzekļiem, ārkārtējās situācijas laikā sedzot elektronisko plašsaziņas līdzekļu apraides izmaksas.

Covid-19 krīzes laika atbalsts

NEPLP izsludinātajos konkursos par sabiedriski nozīmīga satura veidošanu Covid-19 krīzes laikā komerciālajos TV un radio lielāko atbalstu saņēma ziņu un informatīvi analītiskie raidījumi, kā arī to veidotāji – satura radītāji.

Kā liecina NEPLP aprēķini, kas veikti pēc līgumu noslēgšanas ar konkursos uzvarējušajiem elektroniskajiem plašsaziņas līdzekļiem, 700 000 euro saņēmuši skatītāju un klausītāju vidū lielu popularitāti iemantojušu ziņu un informatīvi analītisku, pētniecisku raidījumu veidotāji.

Gandrīz 85% jeb 846 tūkstoši no miljons euro piešķirtā valsts atbalsta novirzīti vairāk nekā divsimt satura radītāju – žurnālistu, moderatoru, redaktoru un producentu – algu izmaksai laikā, kad mediju reklāmas ienākumi samazinājās pat par 70% un bija nopietnas bažas par masveida žurnālistu atlaišanu komercmedijos. Konkursos elektroniskajiem plašsaziņas līdzekļiem kā obligātu prasību NEPLP izvirzīja pilnu valsts sociālās apdrošināšanas iemaksu nomaksu, tādējādi stiprinot darbinieku sociālās garantijas, kuras medijos līdz šim bijušas nepietiekamas.

Ņemot vērā sabiedriskā pasūtījuma mērķus, kas ir ne tikai informēt par aktuālo pandēmijas laikā, bet arī izglītēt un izklaidēt, 300 000 euro piešķirti kultūras, aktīva dzīvesveida, sporta un izklaides raidījumu veidošanai TV un radio. Tāpat atbalstu saņēma mazākumtautību auditorijai veltīti raidījumi.

Kopumā četros konkursos sabiedriskā pasūtījuma finansējums piešķirts 21 radio un televīzijas programmai.

Lielāko finansējuma daļu saņēma skatītāju vidū populārākā komerciālā programma “TV3”, kas ar valsts atbalstu turpina raidījumu “TV3 ziņas”, “900 sekundes”, “Bez Tabu” un pētnieciskā raidījuma “Nekā personīga” veidošanu. Vienlaikus ievērojamu atbalstu saņēmušas arī Latvijā populārākās radio grupas “Radio Skonto”, “Radio SWH”, kā arī reģionālās televīzijas un radio stacijas.

Kopumā uz NEPLP finansējumu pretendēja vairāk nekā 70 radio un TV raidījumu par 1,8 miljoniem euro.

Vērtējot pretendētus, tika ņemta vērā konkrētā medija reklāmas ienākumu kritums, sasniedzamā auditorija un mērķauditorija, pieredze, radot sabiedriski nozīmīgu saturu, kā arī iesniegtā pieteikuma kvalitāte un detalizācija.

Starptautiskā sadarbība

NEPLP aktīvi līdzdarbojās tādās ES dalībvalstu un starptautiskajās regulatoru sadarbības institūcijās kā ERGA un EPRA, kā arī sadarbojas ar EBU sabiedrisko mediju darbības un attīstības jomā. NEPLP arī ir līdzdarbojusies UNESCO Latvijas Nacionālās komisijas Asamblejā, konsultatīvajā padomē “Izglītība visiem”, kā arī Diasporas konsultatīvajā padomē.

Dalība ERGA (Eiropas Savienības audiovizuālo mediju pakalpojumu regulatoru grupas) darbā:

dalība I darba grupā “Strengthening the Digital Single Market by enforcing European rules and values in the online environment” (“Stiprināt vienoto digitālo tirgu ieviešot Eiropas tiesības un vērtības tiešsaistes vidē”). Darba grupas ietvaros izstrādāts “Memorandum of Understanding” par mediju regulatoru sadarbību pēc Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas (ES) 2018/1808 (2018.gada 14.novembirs) pārņemšanas nacionālajos normatīvajos aktos. NEPLP ir kļuvusi par vienu no dalībvalstīm, kā arī izveidojusi savu kontaktpunktu;

dalība II darba grupā “Disinformation” (“Dezinformācija”). Darba grupas ietvaros NEPLP piedalījies vairākās aptaujās, kas saistītas ar dezinformācijas ierobežošanu dalībvalstīs, tāpat regulāri tikusi sniegta informācija par dezinformācijas, kas saistīta ar Covid-19, izplatīšanu. Darba grupas ietvaros sniegta informācija par to, kā Covid-19 ietekmējis medijus, to finansiālo stāvokli Latvijā;

dalība III darba grupā “ Ensuring prominence and non-discriminatory access of audiovisual media content to all platforms (Findability)” (“Nodrošināt pamanāmību un nediskriminējošu pieeju audiovizuālajam mediju saturam visās platformās (pieejamība)”). NEPLP ir piedalījies vairākās diskusijās un aptaujās par Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas (ES) 2018/1808 (2018.gada 14.novembirs) ieviešanu, piemērošanu un piemērošanas problēmām dalībvalstīs.

Dalība EPRA (Eiropas audiovizuālo mediju pakalpojumu regulatoru grupa) diskusijās, kas saistītas ar mediju nozares attīstību, problēmām un izaicinājumiem, norādīta Latvijas pozīcija vairākās aptaujās par dažādiem ar mediju vidi un regulāciju saistītiem jautājumiem.

NEPLP piedalījās vairākās tiešsaistes konferencēs un semināros, kuri bija saistīti ar audiovizuālo mediju pakalpojumu jomu.

NEPLP sekretariāta darbinieki

Aija Krolle

Sekretariāta vadītāja

Ieva Svēte

Biroja administratore

Dace Melbārzde

Juridiskā departamenta vadītāja

Marija Dzelme

Juridiskā departamenta vadītāja vietniece¹

Agnese Simsone

Juridiskā departamenta juriskonsulte/Juridiskā departamenta vadītāja vietniece²

Solvita Batarāga

Juridiskā departamenta juriskonsulte

Edgars Līcītis

Juridiskā departamenta juriskonsults

Inese Pētersone

Finanšu nodaļas vadītāja

Ilze Rorbaha

Finansiste³

Baiba Beāte Šleja

Finansiste

Ginta Gusare

Finansiste

Dita Ciemiņa

Monitoringa nodaļas vadītāja

Māra Madara Lūse

Monitoringa nodaļas vadītājas vietniece

Kārlis Litaunijs

Monitoringa departamenta vecākais eksperts

Zigmārs Valgačs

Monitoringa departamenta vecākais eksperts

Laura Bogdanova

Monitoringa departamenta vecākā eksperte/Juridiskā departamenta juriskonsulte⁴

Romans Makņa

Monitoringa departamenta tehniskais eksperts

Ilze Liepiņa

Monitoringa departamenta juriste

Agnese Strautiņa

Informācijas un analītikas nodaļas vadītāja

1 Līdz 2020. gada 9. oktobrim

2 No 2020. gada 12. oktobra

3 Līdz 2020. gada 15. maijam

4 No 2020. gada 12. oktobra